

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 13. novembra.

„Z neumnostjo se bogovi zastoj boré“ je dejal Schiller v devici orleanski in bi bil v proroškem duhu v mislih imel redaktorje ljubljanskih nemških listov, ko bi bil le še pristavil: z neumnostjo, zlo voljo, perfidnostjo in avstrijsko-nemško politično nepoštenostjo. Tako nas namreč od slavne vlade podpiran organ ljubljanskih nemškutarjev „Tgl.“ ne neha za klerikalce proglašati, da si nam ne more pokazati, kje in kedaj smo začeli za papeža darove pobirati, ali za misijon v Japanu agitirati, ali jezuvite v deželo vabiti, niti nam ne more dokazati, da smo se v tem listu za rimski silabus navdihnili ali procesije za božje uničenje svobode narodov angažirali. S tacimi politično nepoštenimi, če ne neumnimi žurnalističnimi protivniki rogoboriti se, nij vredno, niti dostojno.

Isto velja o drugem tukajšnjem dnevniku „Laib. Ztg.“, ki je uradna, od vlade subvencionirana. Ona ponatisne vse, kar kje kak Nemec o Slovencih sanjari ne gledé ali je res, ali nij res, ali je pametno in stvarno, ali naivno in bedasto skombinirano brez realne podloge, — vse se ukrade, izreže in ponatisne.

Ali je kje večja novinarska mizerija, nego pri vladnih ljubljanskih listih, ki se morajo, okolo hrbta v žep segaje, stoprv iz dunajskih dopisov iz najobskurnejih lističev kakor je n. pr. „Internationale Correspondenz“ informirati, kaj pišejo slovenski listi, kateri tem patronom pred nosom izhajajo in se jim v zameno na dom pošiljajo? Nij čuda potem, da smo v „Laibacherici“ vajeni kolosalne,

o Slovencih nesmisle čitati, in da le sem ter tje, kakor slepa kura zrno, tudi „Laibacherica“ iz daljnih dunajskih virov včasi ujame kako resnično o slovenskih novinah, ali o narodu, mej katerim „Laibacherica“ živetari. Tako slepo kurje zrno je tudi večrajšnja „Laib. Ztg.“ ujela iz „Internationale Correspondenz“, ki piše to-le novico:

„Der „Slov. Narod“ plaidiert in letzter Zeit in constanter Weise für die Herstellung eines „modus vivendi“ zwischen den Alt- und Jungslaven, weil die Uneinigkeit im nationalen Lager das gesammte geistige und wirtschaftliche Leben der Nation schädige. Was die Jungslaven betrifft, so wird constatirt, das dieselben in erster Linie national und erst dann liberal seien.“

To je enkrat izjemoma nekaj, da si še le po dolgem okolišču iz Dunaja dobljene resnice v ljubljansko-nemškem časniku, ki ga vlada vzdržuje. In to je tudi ves odgovor ki ga dajemo „Tagblattovim“ dolgim perfidnim člankom in sicer enkrat v nemščini, ker glavni urednik tega lista je baje v Gorici, ko je tam bival, tudi druge reči počel, namestu da bi se bil slovenskega jezika naučil, ki bi ga sposobil za delo, katero ima zdaj . . .

Nemško usiljeno jerobstvo

nad nami Slovani postaje od dné do dné bolj neznosno. Dokaz temu je zopet dalo posvetovanje in sklepanje nemških poslancev odbornikov državnega odbora v budgetnem odseku, ki je zboroval 11. novembra na Dunaji. Pri točki o realkah je namreč vstal dalmatinski italijanismo grof Bonda in je

protestovaje proti uvedanju slovanskega jezika v dalmatinske srednje šole pravil ustavoverni stranki v „začudenje“, da je cesarski namestnik za Dalmacijo general in fcm. Rodič na Dunaj prišel, ter rekel pri vladi, da rajši odstopi, če se slovanski jezik v srednje šole dalmatinske ne uvede v slovanski Dalmaciji. — Govornik v odseku vpraša vlado, kako je to vse, sosebno ker je dalmatinski deželni zbor, po večini naroden, v onem slovanskem smislu sklenil postavo o realki.

Naravno bi bilo in pravično, ko bi bil naučni minister za Avstrijo, katero ministerstvo žalibog zavzema jurist Stremajer, za edino nemško narodnost zavzet Nemec in velik prijatelj nemške propagande mej narodi, ki Nemštva ne marajo, — odgovoril, da sicer on kot prijatelj teženj germanske ekspanzivnosti ali pohlepnosti nemškega življa razširjati se (ali vsaj: zavirati vse, kar slovansčini v njenem razvoju ugaja), ne more iz srca slovanskega jezika v slovanskih deželah podpirati, da pa vsled „nesrečnega“ §. 19 drž. osnovnih postav, kot pošten jurist mora to storiti; zato naj se v slovanski Dalmaciji slovanski jezik uvede v šole, temveč, ker se je to Dalmatincem zaporedom že obljubilo.

Da, obljubilo se je to hrvatskim Dalmatincem in se jih zapeljalo, da so se pred vsem slovanskim svetom osramotili glasovaje za zasilne direktne volitve in kasneje za direktne državne volitve. Uže zarad tega, ker je stvar bila od vlade obljubljena za ono glasovanje, morala bi se dati. Poleg tega se mora tudi misliti in računati, da če na Hrvatskem hrvatski jezik v vseh šolah,

Listek.

Beatrica.

(Novela.)

II.

(Dalje.)

Izraz otožnosti se je polastil grofice Lantimove, ko je velike oči v markiza uprla in odločno, a hladnokrvno rekla: „Ločitev od mile domovine me bode veliko stala, a dolžnost ženi je, da soproga uboga; prepričana sem, da je Lantin pravo zadel.“

Senanges je na to čisto obmolnil. —

Beatrica jih je zmirom z večjo pozornostjo poslušala, vse, kar so ti žlahtniki govorili, jej je bilo tuje, čudno. Nov svet se je pred njo začel razprostirati, svet, kateri jej je bil dozdej čisto neznan, svet svete dolžnosti. O hugenotih je uže sicer v samostanu slišala, pravili so jej, da so to zapeljani, večno pogubljeni „krivoverci“; zdaj pa je stala tem krivovercem nasproti in ti so o svoji veri govorili, kakor o največji

dragocenosti; bogati in plemeniti so bili ti ljudje, kot ona, njih priprosta obleka je svedočila, da jim je za vnanjo bliščobo malo mari; svečanosti, veselice in prevzetovanje nijso imele za-nje nobene veljave. Kaj so imeli ti ljudje, da jih je za vse to odškodovalo? . . . Markiza je začela premišljevat in zmirom bolj misliti, in ko je v svojo spalnico prišla in jej je hotela hišina domače čenčarije po navadi naštet, jej je nejevoljno mignila, da naj molči in da je ne potrebuje več.

Hišina pogleduje debelo mlado gospodinjico in skoro se nij hotela odpraviti, dokler jo nij v novič resen pogled markize prepričal, da ne pomaga nič se zoperstavljanju. Beatrica se je vsedla na stol pred kaminom, kjer je, da si je bil poleten večer, ogenj gorel, ter je vsa zamišljena v švigajoči plamen strmela. Denes je bil prvi večer, da nij ono cvetlico, katero ji je kralj podaril, iz srebrne skrinjice izvlekla, in pri pogledu na njo v sentimentalne sanjarije se spustila; misli druge vrste so se jo poprijele, da nij

imela časa za prvimi slediti. — Kako različno od prejšnjega je bilo denašnje obnašanje njenega soproga? — Kedaj je bil on tako vesel, tako živ, kot denes? — Nikoli, še tačas ne, ko je pred poroko pri njej bil. Nij bil tudi takrat resen, osoren, molčeč in mrzel, kot led? Zakaj ga je navzočnost sestričine tako izpremenila? — Ga je li grofica Lantimova zanimala, jo je znabiti ljubil? — — — „A, neumnost“, je na glas rekla sama soboj govoreča; „ta blede, tiha najivna gospa bi morala mrzlega moža za nimati in plamen ljubezni pri njem zbuditi, ko se to krasni, mladi in čarobni lastni soprogi nij posrečilo?“

„Neumnost“, ponavlja še enkrat in stopi pred zrcalo, iz katerega jej je njena podoba polna krasote nasproti blisketala, tako, da se nij mogla smeha zdržati, ko se je v duhu z gospo Lantimovo primerjala.

III.

Beatrica je zelo nemirno spala in prvi žarki vzhajajočega solnca, ki so se skozi

uradih in sedaj celo na univerzi v Zagrebu zadostuje in dobro čini, bode vendar tudi hrvatskim Dalmatincem isti hrvatski jezik zadostoval in nij treba italijanskega, ki je Avstriji celo sovražen!

A ne! Minister Stremajer je in bode povsod, kjer se le da, proti slovanskemu jeziku v šoli. Zato je tudi italijanismo Bondo potolažil, rekši, da Dalmatinska postava o realci ne bode potrjena in da se slovanski jezik ne bode uvel, vsaj popolnem ne. In Nemci so mu v odseku rokopleskali in odobravali!

Kaj hočemo o tem reči? Tega, kar v duši in gnjevu mislimo, ne moremo reči zaradi „tiskovne svobode“, ki nam je v cislajtanskih osnovnih postavah garantirana. To pa uže smemo reči, da imajo Dalmatinci, ki so z Nemci glasovali za zasilne direktne volitve — tukaj svojo „nemško“ plačo in nemško vero.

Vse eno pak so Dalmatinci še na boljem, nego smo mi Slovenci. Kajti kljubu nevolje ministra Stremajra, bodo dalmatinske srednje šole vsaj utrakvistične, t. j. pol slovanske. To je, kakor se vidi, celo iz Stremajrovega daljšega odgovora, dosegel dalmatinski namestnik Rodič pri dvoru, Hrvat Rodič za hrvatske Dalmatince, kljubu opoziciji nemških ministrov, ker demisije nij dobil, da si bi mu jo bili Nemci radi dali.

Ta slučaj nam Slovanom daje pogum in upanje, da bode v nadministrskem višjem krogu zmagala na zadnje prava misel, da naposled nam Slovanom gledé šol mora narodna pravica priti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. novembra.

Cesar je s cesarico 11. t. m. zvečer prišel v Prago, bil od zbrane množice s hrupnimi slava-klici sprejet in oba sta odšla potem ko sta bila eno uro pri cesarju Ferdinandu in cesarici Ani. Županu praškemu, Čehu Hulešu je cesar rekel: da hoče prav kmalu zopet v Prago priti in dalje časa ostati tam. — Ta cesarjeva obljuba morda kaže bližnje poravnanje s Čehi in Slovani sploh, kajti kaj bi imel sicer cesar „več časa“ v Pragi? Gotovo bode ta beseda evropsko pozornost vzbudila.

malo luknjico zavesa na njeno vzglavje razlivali, so jo vzbudili. Uže je bila roko stegnula, da bi hišini pozvonila, a takoj se je premislila, sama nij vedela zakaj; — navzočnost gospe Blanše Lantinove jej je bila neprijetna in je njeno srce zelo težila. Naglo je iz postelje skočila in je poskusila sara obleči se, kar je v samostanu vsak dan storiti morala. Na vse zgodaj je potem sobo zapustila in šla v rosnu park, kjer so na košatih vrhah visocih dreves ptički vsak po svoje žvrgoleli. Počasi je korakala po dolgem, senčnatem drevoredu, igrajoče žarke jutranega solnca opazujoča; — kar naenkrat je zaslišala glas lastnega soproga. Osupneno postoji, gleda in gleda, in vendar ne vidi nikoga, da si čuje še drugi glas, glas gospe Lantinove. Spomnila se je, da stoji poleg drevoreda v skitem zelena lopa, kateri se je polagoma bližala. Ko je vejice nekoliko prepognila, zagledala je soproga in sestrično, ki sta na mahovi klopi drugi poleg drugega sedela. Oči gospe Lantinove so

V **državnem zboru** 12. novembra je trgovinski minister predložil trgovinsko konvencijo z Rusijo za zavarovanje kupčijskih mark. Stremajer je odgovarjal na interpelacijo zaradi dozdanih izvrševanja konfesionalnih postav in dejal, da zavoljo preoblega materiala doprineski k religijskemu fondu nijso mogli še urediti se. Nadaljevala se je debata o akcijski postavi in se je s 128 glasovi proti 92 sklenilo, da smo tudi manjšina delničarjev voliti enega uda v upravni odbor.

Dunajski ministerijalni list „Sonnen- und Feiertags-Courier“, baje organ Stremajrov, je prinesel članek, v katerem profesorja in rektorja dunajske univerze Wahlberga napada, ker se je v svojem znanem govoru v univerzni auli Stremajru zoperstavil. Vsled tega je prof. W. v svoji lastnosti, kot c. kr. uradnik zahteval od državnega pravdnika, naj toži, kar se je zgodilo. Tako bode prišel ministerijalni list v sodbo.

Ogerski finančni minister Ghyczy je bil svojo demisijo položil, ker so mu v davkovskem odseku zaradi organiziranja pobiranja davkov oponirali. Na prošnjo Bittora in vseh ministrov, je še ostal na svojem mestu.

Vnanje države.

Francoske novine se zanimajo z zadnjimi volitvami. Republikanci so z vspehom zadovoljni, še bolj pa bonapartovci, ki so po zmagi v Oise prevzeti postali. Orleansci so potrli, ker vidijo, da njihova stranka gine in da bode Francoska vendar le res ali republiki udala se ali pa bonapartovcem nikdar pa ne Bourbonom te ali one linije.

V **Španiji** se odločilen boj bije mej Karlisti in republikanci okolo francoske meje. Iz Hendaye se brzojavlja „N. Fr. Pr.“, da so bili Karlisti tepeni. — Don Karlos je bil prisegel, da mora trdnjavo Irun uže 7. t. m. v roke dobiti, a izpodletelo mu je. — Taji se zopet, da je bil don Karlos na francoskem zemljišču.

Preko Pariza se poroča najnovejše, da je republikanski general Laserna v Irun prišel torej karlistične čete prodrli, zmagaje jih prej. Videti je, da se konec bliža karlističnim banditom.

Iz Berlina se brzojavlja nov Bismarkov škandal: grof Harry Arnim je bil denes 12. novembra zopet prijet in v mestni zapor oddan. In baš pred dvema dnevi je star diplomat v konservativni „Krentz. Ztg.“ ostro obsojal prenačlenjenje, po katerem je bil Arnim prvič zaprt, ker je njegov zapor dobremu imenu Nemčije več škodoval, nego bi bil Arnim mogel škodovati, ko bi bil res državne akte in papirje odtegnil in zlorabil.

bile vnete, ona je morala jokati; robec katerega je v naročji imela, bil je s solzami napolnen. Senanges jo je za roko prijel in z mehko-donečim glasom rekel: „Blanša, toda denes se posloviva za vselej; moralo je tako priti?“

„Da“, odgovori grofica tiho, „najina pota se ne smejo več križati... to mi ta ura zopet spričuje.“

„Blanša“, vsklikne marki, kateri je zmirom strastnejši postajal, „je-li moralo tako priti? Zakaj nijsva smela to storiti, kar so nama srce velevali? Zakaj nijsi ti moja soproga namestu onega otroka, katerega so mi vsilili, in katerega...“

„Volja starišev nas je ločila“, pristavi Blanša žalostno: „Tebe so tvoji zgodaj zaročili z hčerjo Kertailovo, mene pa moji z grofom Lantinom. Tvoja mati ne bi bila protestantovke nikdar hčer imenovala, moji starši bi bili rajši hčer mrtvo kot v rokah katoličana videli. Naša ljubezen je bila od početka brezupna.“

Dopisi.

Z Notranjskega 11. nov. [Izv. dop.] Da so kranjski učitelji pri letošnji deželni konferenciji velik fjaško naredili, in prav zaradi tega vsak veliko znamenje iz Ljubljane svojim za kolače domov prinesli to i enako so uže vrabci na strehah odčivkali. Da bi pa kranjsko učiteljstvo zabrelo zaradi tega v kakošno zmotnjavo, kakor ve povedati „Slov. Učitelj“ v št. 11. t. l. ali, da bi po izgledu onih Ljubljanskih „konferenciarjev“ svet sodil vse kranjske učitelje, češ, kozel vedi kakšni nemškutarji da smo, — zoper tako in enako proglašenje po slovenskih časopisih, gotovo protestuje velika večina naših odlično — narodnih učiteljev na Kranjskem. Kratko rečeno: Poslali smo jih v deželno učiteljsko konferenco z blago nadejo, da nas bodo tam zastopali kakor učitelji in odlični narodnjaki, a žalibože! hudo smo se varali nad njimi. Skoraj bi verjeli, da je celo skupščino vodila in komandirala mala peščica nemškutarskih učiteljev v Ljubljani. Sklepi te konference so slovenske učitelje pa tudi druge poštene narodnjake zelo osupnili. Gg. Borštnik, Zarnik in Stegnar so govorili pri konferenci po slovensko, a vsi drugi so mlatili le po nemški; kakor da bi jih bilo sram svojega slovenskega jezika, ali pa, da ga nijso zmogli. Rekla pa mi bo tu i tam kakšna kukavica: Naša namera je bila, da se pogovorimo o šoli in njenem napredku, naj so pa razgovori, v kateremkoli jeziku, ker tu je predmet več, nego jezik. Tako mnenje je popolnem napačno. Jaz pravim: Dober učitelj ne more biti, ako je mrzel narodnjak ali še celo strupen nemškutar ravno tako tudi obrneno. Dober učitelj pa mrzel narodnjak je podoben strehi, ki je po eni strani cela a podrugistranivsa raztrgana in luknjasta, da vsak dež lahko lije na domače ognjišče. No pa nij vse res, kar se govori o nas in naši konferenci, se bo kdo oglasil. Če nij res zakaj pa molčite? Mar vam nijso dosti debele v „Slov. Učitelju“ št. 11. t. l.? Kaj ne vam diši državna suknja? na katero bi radi pripeli ono zvezdico, ki jo vidite v „Sl. Učitelju“ stran 171. tam, kjer se neha stavek: „Bog daj pamet takim zaslepljenim

„Da“ odgovori Senanges, „ker nijsi imela poguma protiviti se staršem volja staršev ti je bila nad najino ljubezen, najino srečo.“

„Na svetu nij sreče tako velike, da bi jo s prokletstvom roditeljev odkupila“, pristavi tiho Blanša in zmuzue roko iz Senanzeve.

„Blagost onemu“, nadaljuje Senanges zasmehljivo, „česar srčni občuti so tako plitvi, da mu je taka žrtev pretežka.“

Grofici se je rudečica na lici polila. „Pretežka?“ ... ponavlja se trepejočim glasom, „pretežka?“ ...

„Bog sam mi je priča, koliko sem jaz trpela, kako sem se trpinčila in ukvarjala, koliko nočij nijsem spala in sem iz celega srca molila, dokler se mi je srce toliko umirilo, da sem se volji starišev podvreči mogla.“

Oko se mu je zopet zvedrilo, ko je zadržne besede čul; roko jej je nato okolo vrata ovil in kot nebeški glas so donele iz

š....!*)“ Sami vidite, da z vašo nemško politiko niste družega priborili, kakor posmehovanje od svojih slovenskih tovarišev, pa tudi od vsakega poštenega narodnjaka. Vsaka skušnja nekaj velja, tako pa tudi ta z našimi konferenclarji v letošnji deželni skupščini.

Domače stvari.

— (Društvo tukajšnjih pomočnih uradnikov) bode pri državnem zboru izročilo po dr. Razlagu prošnjo za zboljšanje svojega stanja.

— (Slovensko gledališče.) Denes zvečer nastopi na slovenskem odru zopet prvokrat gospica pl. Neugebauerjeva v opereti „Skrivnost ljubezni“, kot angažirana pevka dramatičnega društva. Dramatično društvo si je prizadejalo dobiti dobro pevsko moč, nadejamo se, da bo občinstvo to priznavalo. Da se v okom pride vsakterim rekriminacijam smo naprošeni še enkrat opomniti, da se bodo gledališki listi odalej na dom nosili le gg. naročnikom. Abonira ali naroči se še vedno lahko za vso sezono z 30 kr. v pisarni dramatičnega društva v čitalnici.

— (Difteritis v Ljubljani. Od 5. do 11. nov. je v Ljubljani priraslo bolnikov te bolezni: 1 mož, 4 ženske in 7 otrok — skup 12 osob. V elizabetni bolnici je 9 bolnih. Umrli je samo en otrok.

— (Požigalec.) Potepin Jarnej Grošel iz Laharič je 7. t. m. zažgal n-ko kajžo v sv. Križi pri Kamniku, ker je tam njegova „nezvesta ljubica“ 60letna beračica Mina Štepé stanovala. V Mosteh so ga žandarmi prijeli.

— (Iz Slov. Bistrice) „G.“ poroča 31. okt. so v Ciglenici tik mesta Bistrice hudobneži napali 3 delavce in 6. nov. v noči so v Laporji posestniku Št. Sagadinu odpeljali voz, potem še kobilo in konja, katera so vpregli in se veselo odpeljali.

— (Požar.) Iz Pišec se „G.“ poroča: Pretečeni pondeljek ob pol štirih na večer je pogoril velik in močen hram Janeza Liparja posestnika v Blatnem, obč. Globoko. V njem je bilo več sodov in 120 veder mošta.

*) To namreč terja naša slovenska disciplina. Pis

— (Po Primorskem) potuje zdaj vojsko ogledovaje komandujoči general bivši minister Kuhn.

— (Iz Wertheimovke.) Graščaku generalu pl. Götmanu v Saneku (Savinski dolini) je nedavno iz Wertheimove kase bilo ukradenih 1000 gld. v bankovcih po 100, 50, 10 in 5 gld. Poškodovanec ponuja 100 gld. onemu, ki tata zgrabi kdor pa s tatom vred tudi denarje nazaj spravi pa dobi 200 gold.

— (Konjski tatovi) so zadnjo nedeljo po noči župniku v Stranica iz hleva ukrali konja z zaprego in vozičkom vred.

— (Iz Gorice) se nam piše: Ubijalec onega duhovna v Brazanu je njegov brat, s katerim sta se vedno tožila. Maščeval se je nad bratom duhovnikom zaradi izgubljene pravde, a nij ga hotel ubiti, nego le raniti. A kamen je tako nesrečno v sence priletel, da je ubogi starec na mestu mrtev obležal. Ubijalca vendar niso še prijeli.

— (Iz Amerike) se piše „Danici“, da se je misijonar Jan. Čebulj Slovenec rodom, po prošnjah nekdanjih duhovnih ovčic in po opominjanji nekaterih škofov in duhovnov povrnil k Gorenjemu jezeru v svoje stare misijone. Ljudstvo v teh krajih, Indijani in belci, niso mogli brez njega živeti, pošiljali prošnje za prošnjami, da naj se jih vendar usmili in nazaj pride. Podal se je bil n-merč po odhodu iz Evrope k Minomenejcem. 28. malega travna je prišel nazaj k nekdanji čedi in bil je sprejet z veseljem — ne le samo od katoličanov, ampak tudi od protestantov, od kristjanov in nevernikov, od Indijanov in belih.

— (Iz Dunaja) se nam piše: Pri deputaciji zastran Dolenjske železnice nij bil — kakor smo poročali v „Slov. Narodu“ 10. t. m. — župan iz Žuženberka, nego župan iz Višnje gore. To osobnostno pomo to s tem popravimo.

Razne vesti.

* († J. Praus), nekdanji urednik „Süd-slawische Zeitschrift“, ki je tudi mej Slovenci jako razširjena bila, in kateri so naši veterani dopisavali, dokler je Bach nij zatrl, potem urednik beletrističnega hr. lista „Neven“, urednik le nekaj časa izhajajočega „Sveta“, kasneje „Agramer Ztg.“ (dokler je bila narodna) in zdaj tajnik trgovinske ko-

more v Sisku, obče za Jagoslovanstvo jako zaslužen mož — je 11. t. m. v Sisku umrl.

* (Strašen umor) se oznanjuje iz Bös-zörmeny na Ogerskem: Neka žena, ki je mnogo let živela s svojim možem v prepiru, pokrila je slednjega s slamo, ko je spal, polila slamo z petrolejem, ter ga zažgala! Revez je, se vé, spalil se do smrti.

Narodno-gospodarske stvari.

Izvoz blaga, kakor dovoz se je razmnožil v Avstriji v dobi od 1. januarja do konca septembra: V porovnanji k enakej dobi narastel je od 1. 1873 izvoz blaga o 14.480.769 gld., na dovozu pak o 2.135.990 goldinarjev.

Novi petaki (državni bankovci) se bodo v najbližje dobi izdali, čaka se še samo glede grba kakšen da bode.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V soboto 14. novembra 1874.

Prvokrat.

Pes in mačka.

Vesela igra v 1 dejanji, poslovenil V. Eržen.

O s o b e :

Grof Sadenski — — — — — gospod Schmidt.
Hermína, njegova soproga — — — — — gđe. Podkrajškova.
Jean, sluga — — — — — gospod P. Kajzel.

Potem prvokrat:

Lažnik in njegov sin.

Vesela igra v 1 dejanji, poslovenil P. Radovič.

O s o b e :

Gospod Bahovec — — — — — gospod Šušteršič.
Ema, njegova hči — — — — — gđe. Podkrajškova.
Julij Bahovec, njegov sin — — — — — gospod Jeločnik.
Štefan, njegov sluga — — — — — gospod Jekovec.
Pl. Sladovski — — — — — gospod P. Kajzel.
Emil Zagorski, lieutenant — — — — — gospod Juvančič.
Deček — — — — — * * *

Konečno:

Skrivnost ljubezni.

Opereta v 1 dejanji, po Gumbertu poslovenil J. Cimperman; godba Adolfa Müllerja.

O s o b e :

Rozika, mlada najemnica — — — — — gđe. pl. Neugebauerjeva.
Praskač, brivec — — — — — gospod J. Noll.
Peter } strniča — — — — — gospod Medén.
Jerica } — — — — — gđe. Ledarjeva.
Brigita, krčmarica — — — — — gđe. Gornikova.
Konrad, kmečk fant — — — — — gospod Gorenec.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer. Prihodnja slov. predstava bo v nedeljo 22. nov. 1874.

Tučet.

12. novembra:

* * * * * Gruden iz Skofje Loke. — Kolenc in Šopronja. — Hubner iz Siska. — Berkič, Otorč iz Dunaja.

Pri Stonu: Kavsky iz Hasberga. — Hiršler, Kštel iz Koprivnice. — Gruber iz Grada. — Mogoti iz Raizmana.

njegovih ust besede: „Blanša, tedaj si me vendar ljubila? hvala ti, lepa hvala za te besede!“

Blanša ga energično od sebe pahne in pravi: „Do tukaj, in ne dalje, Senanges! Greh je uže, da sem ti toliko povedala. Možu sem uže s tem zvestobo prelomila, da morem te besede iz ust družega moža slišati.“

„Toda ti ljubiš svojega soproga?“ vpraša marki osupneno.

„Čestim ga in spoštujem, spone splošne vere vežejo naši senci . . . Jaz sama sebe toliko spoštujem, da ne morem nikako več trpeti, da dalje z menoj o ljubezni govoriš, ki je nezvestoba mojih in tvojih dolžnostij. Ti si oženjen, tvoja soproga je lepa in nežna, ona je nedolžen otrok! . . .“

„Nedolžen otrok“, seže jej Senanges jezno v besedo. „A ne veš, da sem mogel siloma tega nedolžnega otroka iz Versailles odstraniti, kjer je hotel prazno mesto gospe

La Vallierove v Ludovikovem srcu zasedati?“

Blanša ga strmé pogleduje. „Beatrica in Ludovik! — to nij mogoče, — Ti se varaš!“

„O ne, ko bi bili le še en teden v Versailles, bi . . . pa pustiva to, govoriva rajši o tebi v zadnjem trenutku, ki nama je še odločen.“

„Ne“, ostro se upre Blanša, „govoriva o tebi in Beatrici. Če je res, da se nijsi varal, če je res, da je kraljevo vedenje na Beatricino srce kak utis naredilo, nijsi ti sam tega največ kriv? Ona je bila nedolžna, nepokvarjena otroče, ko je tvoja soproga postala, — zakaj se nijsi potrudil, da si bil njeno blagovoljnost in ljubezen prikupil? Ko bi bil ti to storil, bilo bi vse prilizovanje Ludovikovo zastoj. Povej mi odkritosrčno, Senanges, je-li tvoja vest prosta vsake krivde, če si prisiljen tvojo soprogo denes tako strašno tožiti?“

On je čmerno pred se gledal rekoč:

„Mogoče da ne; mogoče, da sem bil preosoren, da sem premrzlosrčno ž njo ravnal; ali kako bi bilo to drugače mogoče, ko je moje srce na tisoč kosov razmesarjeno neizrečeno po tvoji izgubi trpelo?“

„Tiho“, pravi Blanša. „Prosim te zadnjikrat, ne govori o meni . . . A kaj vidim? Ali se ne gibljejo vejice na grmovji tamkaj? Nekdo naju poslušaj! . . .“

Toliko je še slišala Beatrica. — Kot splašena srna beži potem po parku, vsa zasopena dospe v sobo, katero za soboj zaklene. Njene oči so gorele od vročine in niti ena solza se nij z njih utrla, zadnja kaplica krvi jej je z lie zginila, jezno si je ustnici grizla in krčevito belo, majheno roko stiskala. Nevihla najbolj nasprotnih čutov jej je začela v senci razsajati; zdelo si je, ko da bi se brezkončno brezno pod svojimi nogami odprlo; sovražila je soproga, sovražila gospo, katero je on ljubil, sovražila sama sebe.

(Dalje prih.)

Zobohol,

naj si je revmatičen ali izhaja iz zobne gnjilobe, se po rabljenju **dr. J. G. Poppove**

Anatherinove ustne vode

gotovo in kmalu uteši. Taisto sredstvo ozdravi rahlost zobov, krvljenje in gobavost zobnega mesa, narejanje zobnega kámena, gnjilenje zobov in hudi duh.

Cena sklenice 1 gid. 40 kr.

Dr. J. G. Poppov

vegetabilčen zobni prah.

Čisti zobe tako, da se po njegovem rabljenju ne le navadno tako siten zobni kamen odstrani, nego tudi glazura zobov na beloti in nežnosti vedno dobiva.

Dr. J. G. Poppova

Anatherinova zobna pasta.

Fino zobno milo za ohranjanje zobov in varovanje pred poginom. Vsakemu zelo priporočljivo.

Cena za škatljo 1 gid. 22 kr.

Se dobiva:

(24—4) v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranji pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Piberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bümches-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofljoki pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicne na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svētnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svētnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bođenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svētovalac in člen mnogo učnih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svētovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svētovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergim pern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik. št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od

Izdatelj in za arcanstvo odgovoren: Maks Armic.

8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodičini de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Umrli v Ljubljani od 10. do 12. nov.:

Jos. Mišic, sin postarščka, 7 l. na sv. Peterkem predm. na difteritis. Anton Ušak, čevčar, v Krakovskem predm. št. 30 na prsni vodenici. Franciska Altmann, pekarskega pomočnika otrok, 6 tednov, na sv. Peterkem predm. št. 32 na oslabljenju. Marija Kren, konditerjeva soproga, v cirilni bolnici št. 34 l. na oslabljenju. Ign. Kocijan, sin hišnega posest. 13 l. na difteritis. Jov. Zadnikar, kajzarjev otrok, na močvirju št. 2 l. na difteritis.

Umrli v Ljubljani

od 10. do 12. nov.:

Dunajska borza 13. novembra.	(izvirno telegrafsko poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovih	70 gld. 15 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 „ 45 „
1860 drž. posojilo	109 „ 45 „
Akcijske akcije	991 „ 45 „
Kreditne akcije	236 „ 50 „
London	110 „ 20 „
Napol.	8 „ 88 „
C. k. cekini	104 „ 50 „
Srebro	104 „ 50 „

Podrebušne in kilove bolezni

zdravi popolnem nesškodljiva mašč za kilove ali pretrgane od Bogom. Sturzenegger-ja v Merianu (švic.). — Mnoga spričevala in zabavna pisma se prilažijo navodu, kako se ima ona mašč rabiti. — Razpošilja se v pisarkih po 3 gld. 20 kr. av. v po B. Sturzeneggerju samemu, ali pa po Jos. Weiss-u, lekarna pri Zamorci, Wien, Tuchlauben Nr. 27. (301—2)

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Bevalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. á 4 gold. 50 kr. — Bevalesscière-Chocolatée v prahu á v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold., — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Damašji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradeli bratje Oberanzmeyer, v Ansbrodu Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stöckhauser, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Okrožnica.

Dovoljujemo si naslednje opozorjevati na naš prav po ceni jesenski cenik, ter se bodemo vedno, kot dosedaj trudili v vsacem ogledu s solidnim in poštenim blagom našim odjemnikom ustrežati.

Ker smo v zvezi z največjimi tovarnami na kontinentu, se Vašemu Blagorodji ponuja ugodna prilika, s potrebnim blagom se preskrbeti po tovarniških cenah.

Izdelki in blago naše je najbolje, ki ga razdeljujemo v tri različne vrste cen; prva vrsta obsega 2 sorte, druga vrsta 1 sorto in tretja vrsta cene, je najtinejša vrsta robe.

Na posebno zahtevanje Vam pošiljamo kompletne cenike in vzorke franco in brezplačno. Razpošilja se s poštnim povzetjem.

S posebnim spoštovanjem

Dunajska tisko-tovarniška zaloga katuna, Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

(291—4)

Cenik.

Tiskana roba.

Lastni izdelki, percalin roba za srajce, vatel po 20, 23 in 25 kr. Kosmonoški izdelek, percalin roba, vatel po 25, 30 in 35 kr. Mebelj-percalin in mebelj-kreton, vatel po 30, 35 in 40 kr. Kosmonoško usnje za damsko, in otroško obleko, vatel po 40, 42 in 45 kr. Svitli kosmonoški in francoski briljantin, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Gladka bela pavolnata roba.

Šifon in širting za srajce, vatel po 20, 25 in 30 kr. Beli briljantin in atlasgrad, vatel po 25, 30 in 35 kr. 1/2 franc. piketa vseh barv, vatel po 45, 50 in 60 kr. 1/4 rumenega nankinga, vatel po 20, 25 in 30 kr. 1/4 šamoi in belega nankinga, vatel po 30, 35 in 40 kr.

Roba za rutice.

1 tucat otroških batist-robecev, z barvenimi okrajem á 80, 90 kr., 1 gld. 1 tucat damskih batist-robecev, obrobjeni z barvenimi okraji á 1 gld. 1.20, in 1.40 kr. 1 tucat damskih žakonet-robecev á 1.60, 2.50 in 3 gld. 1 tucat robecev za gospode, obrobjeni z barvenimi okraji á 2.50, 3 in 3.50 kr. 1 tucat belih robecev rumburškega platna á 2, 3 in 4 gld. 1 tucat belih robecev irškega platna á 5, 6 in 7 gld. 1 tucat belih robecev batistnih ali bel-faških á 8, 9 in 10 gld. 1 tucat bel-faških platnenih robecev, z barvenimi okraji á 5, 6 in 7 gld. 1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, lastni izdelek á 2, 2.50 in 3 gld. 1 tucat foulard- ali katun-robecev, za na glavo, kosmonoški izdelek á 3, 3.50 in 4 gld. 1 tucat barvanih žepnih robecev á 2, 2.50 in 3 gld. 1 svilnata-foulard-žepna-rutica za gospode z barvanimi okraji, najnovejše á 80 kr., 1.20 in 1.50 kr.

Angleška, gladka volnata roba.

Črni in gladko-barveni orlean, vatel po 40, 50 in 60 kr. Črni in gladko-barveni demi-lüster, vatel po 70, 80 in 90 kr. Črni in gladko-barveni svilnati-lüster, vatel po 1, gld., 1.20 in 1.50 kr. Črni aksamit, vatel po 80 kr., 1 gld. in 1.20 kr. Črni aksamit za silk-obleke, vatel po 1.60, 1.80 kr. in 2 gld. Barveni progast aksamit za obleke, najnoveje, za damsko in otroško obleko, vatel po 1.50 kr.

Barchant-roba.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/8 á 6, 7 in 8 gld.

1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/4 7, 8 in 9 gld. 1 kos 30 vatlov bel, moder, meliran ali barvan barchant 1/2 á 10, 11 in 12 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/8 á 8, 9 in 10 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/4 á 9, 10 in 12 gld. 1 kos žnorast. ali piké-barchanta 1/2 á 10, 12 in 15 gld. 1 vatel najfinejšega pavolnatega barchanta á 40 kr. Damska-piké-krila, eno 2.50, 3.50 in 4.50 kr. Otroške-piké-odeje, bele ali pobarvane, ena 1 gld., 1.20 in 1.50 kr.

Gladka platnena roba.

1/4 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 6, 7 in 8 gld. 1/2 30 vatlov cvrnatnega platna, 1 kos 8, 9 in 10 gld. 1/4 30 vatlov opranega kreasplatna za namizo 1 kos 7, 8 in 10 gld. 1/2 30 vatlov opranega kreasplatna za namizo 1 kos 8, 10 in 12 gld. 1/2 50 vatlov bel-faška tkanina 1 kos 12, 15 in 18 gld. 1/2 50 vatlov holandska tkanina 1 kos 16, 20 in 25 gld. 1/2 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 20, 25 in 30 gld. 1/2 54 vatlov rumburška tkanina za damске srajce, 30, 35 in 40 gld. 1/2 54 vatlov rumburška tkanina za gospodske srajce, 40, 50 in 60 gld. Tkanina je izključljivo le izdelek firme May & Holfeld. Platnene rjuhe brez šiva á 3, 3.50 in 4 gld.

Damaška roba:

Bele garniture, iz polplatenega damaška. 6 os. 12 os. 18 os. 24 os. 4 gl. 7 gl. 10 gl. 14 gl. Bele garniture iz prav platenega jaguarda. 6 os. 12 os. 18 os. 24 os. 5 gl. 9 gl. 14 gl. 20 gl. Bele garniture iz čisto platenega damaška. 6 os. 12 os. 18 os. 24 os. 7 gl. 12 gl. 18 gl. 24 gl. 1 tucat barv. desert-servijetov 2, 3, 4 gl. belih „ 2, 3, 4 „ Damaška obrisala vatel po 25, 30, 35 kr. Obrisala iz čistega platna tucat 4, 6, 7 gl. Servijeti iz čistega platna, tucat 4, 6, 7 gl. 1 kos 1/4 barv. kav. platna 80 kr. Prti iz čistega platna 1/2 2, 2.50, 3. gl. „ „ „ 12/4 3, 4.50, 6. „ „ „ 16/4 4, 5.50, 7.50 „ „ „ „ 24/4 6, 8, 10. „ Garniture barv. iz čistega platna. 6 os. 12 os. 4 gl. 8 gl. 1 garnitura prtov, 2 postelj. in 1 miz. prti á 10, 12, 15 gld.

Pri naročilih naj se blagovilo udati, če se zahteva 2., 1. ali najfinejša vrsta robe. — Ako je odjema in nakupovanje veliko se poveljuje znižana cena. — Adreso prosimo natanjko zaponniti: Samo Ruprechtsplatz Nr. 3, rückwärts der Ruprechtskirche, vis-à-vis dem Eingang der Sacristei.

Ljubljana in ok. „Narodne uskarne“.